

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/89/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3825201514
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:3825201514.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka, JUDr. Lucie Prčovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom ako otec, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov – matka: C. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D. XXX, XXX XX D., zastúpená právnym zástupcom JUDr. Ing. Mikulášom Práznovszkym, CSc., advokátom, so sídlom Bočná 26, 940 02 Nové Zámky, a otca: E. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, XXX XX C., v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/36/2025-70 zo dňa 2. apríla 2025, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd výrokom I. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol. Výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho uznesenia poukázal na dňa 27.03.2025 doručený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho odôvodnenie, obsah k návrhu pripojených Správ psychologičky E. F. F. F. C. zo dňa 06.11.2024, 01.12.2024 a 11.01.2025, pripojených listov maloletého dieťaťa zo dňa 23.12.2024, 08.01.2025, 10.02.2025, 19.03.2025 a 20.03.2025, rozsudok Okresného súdu Prievidza, č. k. 85P/52/2021-973 zo dňa 18.10.2024, ktorý výrokom I. zveril maloleté dcéry G. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloleté zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, výrokom II. upravil styk matky s oboma mal. dcérami, výrokom III. uložil matke povinnosť platiť na výživu každej z dcér mesačne sumu 40,- Eur, výrokom IV. zmenil rozsudok tamojšieho súdu č.k. 9P/36/2015-23 zo dňa 6.10.2015 v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti, úpravy styku a určenia vyživovacej povinnosti, výrokom IV. nariadil nad výchovou maloletých detí G. a A. výchovné opatrenie - dohľad na obdobie do právoplatného skončenia trestného stíhania, vedeného na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Prievidzi, odbor kriminálnej polície pod ČVS: ORP-564/1-VYS-PD-2023, ktorý sa bude vykonávať v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, obcou v mieste trvalého bydliska maloletých detí a školou, ktorú maloleté navštevujú, na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 13CoP/26/2025 zo dňa 12.03.2025, ktorým na odvolanie matky rozsudok okresného súdu potvrdil a jeho odôvodnenie, na uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k. 85P/52/2021-65 zo dňa 05.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 6CoP/19/2022-205 zo dňa 11.04.2022 o neodkladnom opatrení, ktorým bola uložená matke povinnosť odovzdať maloletú G. B. a A. B. dočasne do osobnej starostlivosti otca do právoplatného skončenia konania vo veci samej, určená matke vyživovaciu povinnosť, ako aj začaté konanie vo veci zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti otca a jeho odôvodnenie, na konanie o výkon uvedeného

rozhodnutia o neodkladnom opatrení vedené na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 12Em/3/2024, z nich osvedčený skutkový stav veci, ktorý právne posúdil za aplikácie § 367 ods. 1, 3 a 4 CMP, § 329 ods. 1, 2 CSP, Čl. 5 písm. a) až i) Zákona o rodine a rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho uznesenia.

3. Okresný súd vo všeobecnosti konštatoval, že neodkladné opatrenie nariadené či už pred začatím konania vo veci samej alebo po jeho začatí, je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho súd nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Záujem maloletého je jedným z predpokladov, na základe ktorých môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Ďalej dôvodil, že funkciou neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je dočasná starostlivosť, pričom podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by práva maloletého dieťaťa boli ohrozené.

4. Posúdiac obsah spisu, považoval okresný súd návrh matky za nedôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol.

5. Predovšetkým okresný súd považoval za potrebné uviesť, že v konaní sp.zn. 8P/52/2021 bolo vykonané rozsiahle dokazovanie (opakované výpovede účastníkov, viacerých svedkov, viaceré znalecké dokazovania, prešetrenia pomerov v oboch rodinách kolíznym opatrovníkom a vykonanie pohovoru s oboma maloletými deťmi a pod.), ktorých vyhodnotením dospel k záveru, že najlepším riešením bude zveriť obe mal. deti, teda aj maloletú A., do osobnej starostlivosti otca.

6. V čase, keď už bolo vo veci vykonané rozsiahle dokazovanie a bolo možné predpokladať skoré rozhodnutie v merite veci, matka odmietla rešpektovať rozhodnutie súdu o nariadení neodkladného opatrenia, využila situáciu, keď boli maloleté deti u nej a mal. A. nielenže otcovi podľa dohody medzi nimi uzavretej nevrátila, ale začala aktívne pracovať na tom, aby maloletá zostala u nej.

7. Pokiaľ matka tvrdí, že otec sa o maloletú riadne nestaral a maloletá u otca musela trpieť mnohé nepríjemnosti, tak okresný súd považoval za potrebné konštatovať, že ak by uvedené tvrdenia matky boli pravdivé, v dlhotrvajúcom konaní by sa to určite zistilo, pretože pomery v mieste bydliska oboch rodičov maloletej boli opakovane prešetrované, maloleté deti, a teda aj mal. A., boli opakovane v kontakte s kolíznym opatrovníkom, vyjadrovali pred ním svoje postoje k veci a mali možnosť slobodne vyjadriť svoj názor aj v priebehu znaleckého dokazovania pred znalkyňou. V priebehu celého konania sa nezistili žiadne nedostatky v starostlivosti otca o deti a maloletá A. aj pred znalkyňou Mgr. Lipanovou (rovnako aj jej sestra G.) jednoznačne uprednostnila osobnú starostlivosť a prostredie otca pred starostlivosťou a domácnosťou matky. Navyše, obom mal. deťom, a teda aj mal. A., v čase vykonávaného dokazovania vo veci sp.zn. 8P/52/2021 v domácom prostredí matky zjavne prekážal jej manžel H. C., voči ktorému sa vyjadrovali obe maloleté deti negatívne. Ak by maloletá A. (ale aj mal. G.) mala v priebehu vyššie uvedeného konania akékoľvek výhrady voči svojmu otcovi (nedostatočná starostlivosť o deti a domácnosť, nadmerné požívanie alkoholu, gamblerstvo a pod.), tak by sa to určite zistilo minimálne zo samotného správania, či z prejavu mal. A. (ale aj mal. G.) v priebehu šetrení kolízneho opatrovníka, či v priebehu znaleckého dokazovania. Nič také však do rozhodnutia súdu (pozn. odvolacieho súdu vo veci sp.zn. 8P/52/2021) zistené nebolo.

8. Okresný súd vyjadril nepochopenie nad tým, ako môže dvanásťročné dievča z jedného dňa na druhý zmeniť svoje stanovisko a toto prejavíť v domácnosti matky, ktorú počas celého konania neuprednostňovalo pred otcom, a v prostredí, v ktorom býva manžel matky, voči správaniu ktorého mala maloletá (a aj jej sestra G.) závažné výhrady, keď malo v priebehu prebiehajúceho súdneho konania vo veci starostlivosti o maloleté deti veľa príležitostí o týchto veciach dať vedieť nielen matke, ale aj kolíznemu opatrovníkovi, učiteľke v škole alebo znalkyni, počas realizácie znaleckého úkonu.

9. Okresný súd poukázal na to, že sú nejaké listy, ktoré zrejme maloletá A. napísala, avšak nie je zrejmé, za akých okolností ich maloletá napísala, čo ju k tomu viedlo a či, vzhľadom na jej vek, bola spôsobilá tieto listy napísať sama, ktoré okolnosti nemá možnosť zistiť v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. Práve však (aj) na tieto okolnosti mienil vypočuť matku maloletej v prebiehajúcej veci výkonu rozhodnutia vedenej pod sp.zn. 12Em/3/2012, avšak matka na predvolanie na pojednávanie súdu nereflektovala a na pojednávanie sa nedostavila. Okresný súd poukázal aj na ďalšie podania matky a na nesplnenie povinnosti ustanoviť sa k znalcovi v konaní sp.zn. 12Em/3/2025. Podľa okresného súdu matka nerieši vzniknutú situáciu racionálne, keď bez vedomia otca dala prehlásiť mal. A. na trvalý pobyt do miesta jej bydliska, ako aj ju prihlásila do školy v mieste jej bydliska a podala trestné oznámenie na riaditeľku školy v C., pričom maloletá A. od novembra 2024 školu nenavštevuje, v ktorej súvislosti matka dokonca upravila aj lekársku správu o jej zdravotnom stave. Týmto konaním matka podľa názoru okresného súdu ohrozuje zdravý fyzický aj duševný vývin maloletej a „trhá“ súrodenecké väzby medzi maloletými deťmi G. a A., v dôsledku čoho sa v poslednom období výrazne zhoršil vzťah matky s mal. dcérou G., ktorá matku začala odmietať z dôvodu, že do rodinných vzťahov vnáša len zbytočný stres a napätie. Pokiaľ matka do spisu predložila správy od psychologičky E. H. E. F. F. C. z pozorovania mal. A. a okresný súd sa oboznámil aj s ďalšou správou psychologičky zo dňa 11.01.2025, ktorá je obsahom spisu sp.zn. 12Em/3/2024, vyvstáva otázka, či psychologička dôsledne pozná pomery v rodine matky aj otca (s mal. A. bola väčšinou „len“ v online kontakte), resp. ako dôsledne sa oboznámila s obsahom spisu sp.zn. 8P/52/2021, či bola v osobnom kontakte aj so sestrou mal. A., mal. G. a obomi rodičmi maloletých detí, teda či celú vec posudzovala komplexne, prihliadajúc na všetky okolnosti prípadu. Okresný súd ďalej poukázal na nedostatky správ z pozorovaní (ktoré nie sú opatrené pečiatkou), v správach sú faktické nezrovnalosti, keď v správe z pozorovania uskutočneného dňa 21.12.2024 sa uvádza hodnotenie vianočných sviatkov zo strany maloletej, pričom vianočné sviatky začínajú až Štedrým dňom 24. decembra. V správach psychologičky chýbali okresnému súdu alternatívne návrhy riešenia veci, pričom psychologička sa v správach vyjadruje k samotnému priebehu konania, čo zjavne nepatrí do jej kompetencie.

10. Okresný súd zhodnotil, že na základe uvedených zistení nebolo možné návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, teda dočasne zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti, keď len pred krátkym časom vyhlásil súd rozhodnutie vo veci samej, a to po rozsiahlom dokazovaní trvajúcim viac ako dva roky, od času ktorého nemohlo dôjsť k tak zásadnej zmene pomerov na strane rodičov alebo detí, aby bolo potrebné revidovať posledné rozhodnutie vo veci samej.

11. Okresný súd zároveň vyslovil apel na oboch rodičov maloletého dieťaťa, osobitne na matku, aby nepresadzovali svoje osobné záujmy na úkor záujmov svojich maloletých detí, ale aby sa správali a konali citlivo, v súlade s ich najlepším záujmom.

12. Uviedol, že dôvodnosť zotrvania maloletej A. v domácom prostredí matky bude ďalej zisťovať v konaní sp.zn. 12Em/3/2024.

13. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol okresný súd podľa § 52 CMP.

14. Proti tomuto uzneseniu (pozn. krajského súdu v odvolaní nesprávne na niektorých miestach označené aj ako rozsudok) v zákonnej lehote podala odvolanie matka maloletého dieťaťa prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d) a e) CSP a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil podľa § 388 CSP tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie. Uznesenie okresného súdu považovala za nesprávne, nakoľko bolo odôvodnené výsledkami dokazovania v konaní o zverenie maloletých detí G. a A. B. do starostlivosti otca sp.zn. 85P/52/2021 a nemá oporu v dôkazoch predložených k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa matky rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 85/52/2021-973 zo dňa 18.10.2024 má oporu v skutkovom stave, ktorý existoval do 18.10.2025 (poznámka odvolacieho súdu: nesprávne uvedený dátum, namiesto správneho 18.10.2024), pričom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je odôvodnený skutočnosťami, ktoré nastali odo dňa 18.10.2024. Medzi skutkovým stavom existujúcim do 18.10.2024 a skutkovým stavom po tomto dni nie je časová ani príčinná súvislosť. Skutkový stav zistený do 18.10.2024 nie je možné bez ďalšieho použiť. Namietala nedostatky napadnutého uznesenia, ktoré podľa jej názoru neobsahuje náležitosti vyžadované ustanovením § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 234 ods. 2 CSP. Rozporovala jednotlivé argumenty okresného súdu, konkrétne v tom, že ak v

odseku 15. odôvodnenia uviedol, že začala aktívne pracovať na tom, aby mal. A. ostala u nej, tak ide o obvinenie z ovplyvňovania maloletého dieťaťa. Vo vzťahu k záverom okresného súdu v odsekoch 17. a 18. odôvodnenia uviedla, že za účelom pochopenia stanoviska maloletej mal okresný súd možnosť vykonať navrhované dôkazy, najmä vypočuť maloleté dieťa. Nesúhlasila s vyjadrením okresného súdu o možnosti matky vyjadriť sa k meritu veci v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 12Em/3/2025 a jeho konštatovanie, že nie je schopná racionálne vzniknutú situáciu maloletej riešiť. Uviedla, že maloletá má trvalý pobyt v D. (pozn. odvolacieho súdu: miesto bydliska matky), lebo sa tam na jej vlastné želanie trvalo zdržiava, pričom prihlásenie občana na trvalý pobyt má podľa „známeho zákona“ iba evidenčný a nie „právotvorný“ charakter, preto z neho podľa matky nevyplývajú žiadne právne dôsledky. Na prihlásenie dieťaťa do školy nie je v zmysle § 35 Zákona o rodine potrebné nielen vedomie, ale ani súhlas druhého rodiča. V prípade nesúhlasu má totiž druhý rodič možnosť obrátiť sa na súd. K záveru okresného súdu o tom, že narúša súrodenecké väzby medzi jej dcérami uviedla, že súrodenecké vzťahy nenarušila ona, ale sudca, ktorý maloletú G. aj A. nezodpovedne zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý je závislý od alkoholu a hier. Uviedla, že ju trápi, že maloleté sestry G. I. A. žijú oddelene a hlavne to, že súd rozbil jej dovtedy šťastne fungujúcu rodinu iba na základe intríg a klamstiev jej sestry G. J. K. L.. Pokiaľ sa okresný súd vyjadroval na adresu psychologičky, od ktorej predložila správy, tak namietla, že konajúci sudca nie je znalcom z odboru psychológie a nemá psychologické vzdelanie, a v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, na akom základe si dovoľil posudzovať metódy a prácu odborníčky z tejto oblasti bez opory v inom dôkaze. Vzniesla výhradu, že pokiaľ okresný súd ustanovil maloletému dieťaťu v konaní o nariadení neodkladného opatrenia kolízneho opatrovníka, tak si mal vyžiadať jeho vyjadrenie a rozhodnúť až po obdržaní takéhoto vyjadrenia. Podľa matky, napadnuté uznesenie nemá oporu v odôvodnení.

15. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 29.04.2025, bolo odvolanie matky doručené kolíznemu opatrovníkovi a otcovi maloletého dieťaťa s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní vyjadriť, ktorú možnosť otec nevyužil.

16. Kolízny opatrovník vo vyjadrení (č.l. 78 spisu) uviedol, že vykonáva v rodine maloletého dieťaťa opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rámci nariadeného výchovného opatrenia – dohľadu. Rodičia maloletého dieťaťa boli v čase vyjadrenia úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vedení k dodržiavaniu právoplatného rozhodnutia súdu a k zabezpečeniu plnenia povinnej školskej dochádzky maloletou A.. Z prešetrenia rodinných pomerov vyplynulo, že maloletá bola v čase podania vyjadrenia v starostlivosti matky, pričom opakovane prejavila vôľu byť v starostlivosti matky aj naďalej. Rodičia neobnovili vzájomnú komunikáciu a nevytvorili priestor pre možnú zhodu vo veci zabezpečenia starostlivosti o maloletú.

17. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 23.05.2025, bolo vyjadrenie kolízneho opatrovníka k odvolaniu doručené na vyjadrenie otcovi a právnenému zástupcovi matky maloletého dieťaťa v lehote 10 dní na vyjadrenie, ktorú možnosť otec nevyužil.

18. Matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo vyjadrení (č.l. 80 spisu) uviedla, že úrad v rodine maloletej nevykonáva žiadne opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rámci nariadeného výchovného opatrenia – dohľadu. Úrad nepredložil ani jedno konkrétne opatrenie, ktoré vykonal, teda zavádza. Rodičia maloletej nie sú úradom vedení k dodržiavaniu bližšie neoznačeného, a preto pre matku neznámeho rozhodnutia súdu, o čom úrad tiež nepredložil ani jeden dôkaz. Povinná školská dochádzka maloletej A. nie je predmetom tohto konania. Opatrovník neuvádza, z akých skutočností vyvodzuje (síce podľa matky správny) záver o tom, že maloletá A. opakovane prejavila vôľu byť v jej starostlivosti aj naďalej. Obnovenie vzájomnej komunikácie rodičov nie je podmienkou zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti matky. Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti nie je otázkou zhody rodičov, ale otázkou najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Kolízny opatrovník svojím vyjadrením opäť potvrdil svoju nekompetentnosť a nedostatok odbornej starostlivosti.

19. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 02.06.2025, bolo vyjadrenie matky k vyjadreniu kolízneho opatrovníka k odvolaniu doručené na vedomie otcovi maloletého dieťaťa a kolíznemu opatrovníkovi.

20. Ďalšie úkony s doručením vyjadrenia matky nenasledovali.

21. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote matkou maloletého dieťaťa prejednal vec postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vo výroku vecne správne rozhodnutie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3: 0.

22. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia povinnosti otcovi, dočasne odovzdať maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, a to do právoplatného skončenia konania o zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, určenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu, zákazu styku otca s maloletou, ako aj, aby okresný súd začal konanie vo veci zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky.

23. Podstatou odvolania matky bola námietka týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia, výhrada, že rozhodnutie vychádza z neúplne, resp. nesprávne zisteného skutkového stavu, ako aj námietka nevypočítania maloletého dieťaťa pred vydaním rozhodnutia. Na základe uvedených skutočností matka vyvodzovala nesprávnosť rozhodnutia ako celku, pričom v odvolaní polemizovala s jednotlivými argumentmi okresného súdu uvedenými v jeho odôvodnení.

24. V prvom rade odvolací súd konštatuje, že z faktického hľadiska nie je petit návrhu matky, ktorým žiadala uložiť povinnosť otcovi dočasne odovzdať maloletú A. do jej osobnej starostlivosti, vhodne formulovaný pre dosiahnutie výsledku, ku ktorému návrh podľa jeho obsahu smeroval. Keďže sa maloletá reálne v starostlivosti matky (aj keď v rozpore s právnou úpravou podľa právoplatného rozsudku súdu) nachádza, tak otcovi ani nebolo dôvodné uložiť povinnosť odovzdať maloletú A. do starostlivosti matky. Odvolací súd posúdiac návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a čl. 7 CMP) tak mal za to, že sa ním matka domáhala dočasného zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti.

25. S námietkou nedostatočného odôvodnenia uznesenia okresného súdu sa odvolací súd nestotožnil. Napadnuté uznesenie okresného súdu spĺňa obsahové náležitosti vyplývajúce z § 236 CSP a kritéria pre odôvodňovanie vyplývajúce z ust. § 220 ods. 2 v spojení s § 234 ods. 2 CSP a § 2 ods. 1 CMP, pretože z neho vyplýva, čoho sa matka svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala, z akých dôkazov, resp. pokladov pre rozhodnutie okresný súd vychádzal, aký skutkový stav bol okresným súdom osvedčený, aké právne normy na vec aplikoval, ako tieto normy vyložil a svoj záver riadne vyjadril, pričom z odôvodnenia napadnutého uznesenia je dostatočne zrejmý myšlienkový postup okresného súdu. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je zvýrazniť práve tie osvedčené skutočnosti, ktoré mali pre vec podstatný, rozhodujúci význam, čo aj okresný súd uskutočnil. Odôvodnenie uznesenia okresného súdu je konzistentné a nevykazuje vnútorné logické rozpory (§ 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP, § 2 ods. 1 CMP). Obsahuje argumentáciu, v ktorej sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal s tým, prečo návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nepovažoval za dôvodný. Iba skutočnosť, že sa matka s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo o arbitrárnosti jeho rozhodnutia (porovnaj napr. I. ÚS 188/06).

26. V súvislosti s odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávne zisteného skutkového stavu v konaní sp.zn. 8P/52/2021, uskutočneného do 18.10.2024, pričom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol opretý o skutočnosti, ktoré nastali po tomto dátume, vo všeobecnosti odvolací súd poukazuje na zákonnú úpravu inštitútu neodkladného opatrenia, z ktorej vyplýva, že pri rozhodovaní o ňom súd nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pri ich nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Je nutné, aby sa osvedčili iba skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie existencie potreby neodkladnej úpravy pomerov. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa preto súd obmedzí iba na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť úpravy pomerov, pričom miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou riešenia. Zákon nepredpokladá, že súd bude pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vykonávať dokazovanie a v § 329 ods. 1 CSP výslovne formuloval zásadu, že účastníci nemusia byť pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného

opatrenia vypočutí a rovnako, že súd nemusí nariadiť pojednávanie. Pri samotnom osvedčovaní nároku potom nie je potrebné dôsledne dodržiavať tie formálne požiadavky, ktoré zákon ukladá pri dokazovaní.

27. Po preskúmaní spisového materiálu a uznesenia súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že odvolacia námietka týkajúca sa nedostatočného, resp. nesprávneho zistenia skutkového stavu nie je dôvodná. Z rozhodnutia okresného súdu je zrejmé, že sa zaoberal skutočnosťami predostretými matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, teda tými, ktoré vyplynuli z listov predložených matkou a zo záznamov, resp. správ psychologičky, a tieto vyhodnocoval s ohľadom na cieľ a účel neodkladného opatrenia, ktorým je (ako správne uviedol aj okresný súd vo svojom uznesení) rýchla, účinná a dočasná úprava pomerov účastníkov v situáciách, ktoré neznesú odklad, kedy účastníkom a v konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti najmä samotným deťom, hrozí vážna a neodvratiteľná ujma. V prejednávanej veci nemožno súdu prvej inštancie vytknúť, že by pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemal v dostatočnom rozsahu osvedčené skutočnosti preukazujúce existenciu právnych vzťahov medzi účastníkmi, ako aj skutočnosti potrebné na prijatie záveru o (ne)existencii potreby nariadiť neodkladné opatrenie. Na tomto závere odvolacieho súdu nič nemení ani skutočnosť, že okresný súd o návrhu rozhodol bez zisťovania názoru maloletého dieťaťa. S ohľadom na cieľ a účel inštitútu neodkladného opatrenia, a s tým súvisiacu zákonnú lehotu na jeho vydanie, nie je v konaní o nariadení neodkladného opatrenia nevyhnutné, a nie je vždy ani možné, zisťovať názor maloletého dieťaťa. V konaní o neodkladnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti konania, vyplývajúca z potreby rýchlo a efektívne poskytnúť ochranu najdôležitejším právam maloletého dieťaťa, nad procesnou možnosťou zisťovať jeho názor. Odvolací súd konštatuje, že okresný súd postupoval pri rozhodovaní o návrhu matky plne v súlade s ustanoveniami § 329 ods. 1 CSP.

28. S ohľadom na obsah preskúmaného uznesenia a na argumenty matky maloletého dieťaťa predložené v odvolacom konaní bolo potrebné posúdiť, či okresný súd rozhodol správne, keď dospel k záveru, že zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia nie sú splnené.

29. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

31. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

32. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

33. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

34. Odvolací súd upriamuje pozornosť na inštitút neodkladného opatrenia, ktorý má v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti slúžiť na ochranu práv dieťaťa v situáciách, keď sú jeho práva zjavne ohrozené, do doby, pokiaľ o úprave pomerov rodičov k maloletemu dieťaťu nebude meritórne rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy, pričom posúdenie, či a kedy je táto podmienka splnená, je ponechané na úvahe súdu, ktorý starostlivo hodnotí individuálne osobitosti konkrétnej veci, zohľadňujúc predovšetkým záujem maloletého dieťaťa. Nariadenie neodkladného opatrenia teda prichádza do úvahy ako ultima ratio (posledné možné riešenie). Ide najmä o situácie, keď sa dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti, alebo ak je jeho fyzický alebo psychický vývoj narušený alebo vážne ohrozený, resp. ak si niektorý z rodičov voči dieťaťu neplní výživovaciu povinnosť, v dôsledku čoho môže byť ohrozené zdravie a riadna výživa dieťaťa. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení Zákona o rodine. Sleduje sa najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradým pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa maloletého dieťaťa týkajú. Najlepší záujem maloletého dieťaťa musí súd vyhodnocovať nielen mechanicky a

formálne, ale adresne s prihliadnutím na okolnosti posudzovanej veci (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 101/2022 z 10. mája 2022). Neodkladné opatrenie je výnimočným procesným prostriedkom, ktorým súd nenahrádza rozhodnutie vo veci samej (jeho úlohou je len dočasná úprava pomerov) a ktoré zároveň neslúži ako prostriedok na urýchlenie súdneho konania.

35. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, vo svetle celého obsahu spisového materiálu a dospel k záveru, že naliehavosť potreby nariadiť neodkladné opatrenie navrhované matkou nebola osvedčená. Ingerencia súdu vo forme nariadenia neodkladného opatrenia preto nebola dôvodná tak, ako správne posúdil aj súd prvej inštancie.

36. Pre rozhodnutie v danej veci je podstatné poukázať na ustanovenie § 26 Zákona o rodine a § 121 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorých možno rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností zmeniť, ak sa menia pomery. Uvedené ustanovenia normatívne prelamujú zásadu nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, a to v prípade naplnenia hypotézy právnej normy, teda ak dôjde k zmene pomerov. Táto zmena musí byť kvalifikovaná, čiže podstatná, pričom rozhodnutiu konštatujúcemu existenciu takejto zmeny musí predchádzať riadne vykonané dokazovanie vo veci samej. V zhode so súdom prvej inštancie aj odvolací súd zastáva názor, že za situácie, keď bol výkon rodičovských práv a povinností k maloletej A. upravený právoplatným súdnym rozhodnutím, konkrétne rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 8P/52/2021-973 zo dňa 18.10.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 13CoP/26/2025 zo dňa 12.03.2025, je namieste, aby sa otázka splnenia zákonných podmienok pre zmenu tejto úpravy skúmala v konaní vo veci samej, v ktorom bude dostatočný priestor na vykonanie dokazovania. V rámci tohto dokazovania bude náležite zisťované a vyhodnocované, či došlo k podstatnej zmene pomerov od právoplatnosti pôvodného rozsudku súdu o výkone rodičovských práv a povinností, ktorá by odôvodňovala zmenu existujúceho právoplatného rozhodnutia, a to na základe zhodnotenia výsledkov riadne vykonaného dokazovania. Uvedené platí o to viac, že od právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej A. (rozsudok Krajského súdu v Žiline, ako súdu odvolacieho, sp.zn. 13CoP/26/2025 bol doručený matke prostredníctvom právneho zástupcu dňa 19.03.2005, č.l. 19 spisu) do podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (podľa prezentačnej pečiatky okresného súdu dňa 27.03.2025 č.l. 1 spisu) uplynulo iba niekoľko dní.

37. Odvolací súd, v zhode s okresným súdom, konštatuje, že v konaní vo veci samej vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 8P/52/2021 bolo vykonané dostatočné dokazovanie zamerané práve na zistenie, ktorému z rodičov je vzhľadom na najlepší záujem maloletého dieťaťa potrebné a vhodné maloletú A. zveriť do osobnej starostlivosti. V konaní bol opakovane zisťovaný aj názor maloletého dieťaťa, a to aj súdnym znalcom z odboru psychológia, ustanoveným v konaní. Listy, ktoré matka predložila spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a o ktorých tvrdí, že boli písané maloletou, ako aj správy psychologičky a záznamy z pozorovania maloletej, nie sú podľa názoru odvolacieho súdu spôsobilé dostatočne osvedčiť bezodkladnú potrebu zmeny existujúceho právoplatného súdneho rozhodnutia upravujúceho výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu neodkladným opatrením, najmä v tak krátkom časovom horizonte od jeho vydania a za stavu, keď nie sú dostatočne zrejmé okolnosti ich vzniku.

38. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že pokiaľ matka v odvolaní namieta, že sa nariadenia neodkladného opatrenia domáha na základe okolností, ktoré vznikli po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie v konaní vo veci samej sp.zn. 8P/52/2025 zo dňa 18.10.2024, tak niektoré z nich, a to konkrétne Záznam psychologičky z pozorovania maloletej zo dňa 06.11.2024, už boli predmetom posudzovania v rámci odvolacieho konania sp.zn. 13CoP/26/2025, výsledkom ktorého bolo potvrdenie rozsudku okresného súdu (o.i. v otázke zverenia maloletej do osobnej starostlivosti otca). Rovnako z obsahu listov predložených matkou je zrejmé, že skutočnosti, na ktoré v nich maloletá (za predpokladu, že listy boli písané ňou) poukazuje, nie sú okolnosťami, ku ktorým malo dôjsť po právoplatnosti rozhodnutia súdu o úprave rodičovských práv a povinností a ani po rozhodnutí súdom prvej inštancie vo veci samej, ale má ísť o okolnosti, ktoré mali byť v domácnosti a správaní otca prítomné dlhodobu, už počas prebiehajúceho konania vo veci samej. Pokiaľ tieto (v listoch) tvrdené okolnosti neboli zistené v rámci riadne vykonaného dokazovania v konaní o veci samej, ani zisťovaním názoru maloletej (a to ani pred znalcom), je potrebné ich náležite preveriť, ako aj zistiť, z akého dôvodu maloletá tieto skutočnosti neuviedla skôr, prípadne objasniť dôvod rozdielov v jej vyjadreniach v konaní o veci samej a v listoch

predložených matkou spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Na takéto zisťovanie však konanie o neodkladnom opatrení neposkytuje dostatočný priestor; uvedené musí byť vykonané v konaní vo veci samej, ktoré práve matka môže iniciovať podaním príslušného návrhu. Len samotná zmena názoru maloletého dieťaťa o tom, ktorému z rodičov chce byť zverené do osobnej starostlivosti, sama osebe nepredstavuje dôvod na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti niektorého z rodičov neodkladným opatrením.

39. K úplnosti odvolací súd uvádza, že pokiaľ matka v odvolaní namietala spôsob vyjadrenia jednotlivých argumentov okresným súdom v odôvodnení jeho uznesenia, samotný štýl a formulácia týchto argumentov nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.

40. Po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj celého obsahu spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami upravujúcimi inštitút neodkladného opatrenia, ktoré na vec správne aplikoval, preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správne rozhodnutie.

41. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, nakoľko neboli zistené dôvody pre iné rozhodnutie v zmysle § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.